

PRAKSISOVERSIGT · ERSTATNINGSRET

Praksisoversigt over børns erstatningsansvar (EAL § 24 a + forældrehæftelse)

Aldersafpasset culpa, billighedslempelse efter EAL § 24 a og forældrenes beløbsbegrænsede hæftelse

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 16 afgørelser · 2004-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Dansk erstatningsret kender ingen lavalder: et barn under 15 år er efter [erstatningsansvarslovens § 24 a, 1. pkt.](#) erstatningspligtigt "efter samme regler som personer over denne alder", også selv om det ligger under den kriminelle lavalder på 15 år. Til gengæld modificeres ansvaret ad to veje – en aldersafpasset culpavurdering, hvor barnet måles mod, hvad man kan forvente af et barn på samme alder og udviklingstrin, og en billighedsregel i § 24 a, 2. pkt., der kan nedsætte erstatningen eller lade den bortfalde helt. Over for forældrene gælder to selvstændige spor: den objektive, men beløbsbegrænsede hæftelse på indtil 7.500 kr. pr. skadegørende handling efter [hæftelseslovens § 1](#), og det almindelige culpaansvar for svigtende tilsyn, der ikke er beløbsbegrænset. Praksis viser, at de fleste sager i dag afgøres enten på culpattrinnet (nævnspraksis om børns leg) eller på lempelsestrinnet (Højesterets regresssager mod mindreårige skadevoldere).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Der er ingen nedre aldersgrænse for erstatningsansvar: et barn under 15 år er erstatningspligtigt efter samme regler som voksne, jf. EAL § 24 a, 1. pkt. – den kriminelle lavalder på 15 år har ingen erstatningsretlig betydning.
- 02** Efter retspraksis, som gengivet i forarbejderne til forældrehæftelsesloven, ligger den faktiske nedre grænse for, hvornår børn pålægges ansvar, formentlig omkring 4-5 år.
- 03** Culpavurderingen af et barn under 15 år foretages ikke mod en voksen målestok, men mod hvordan et barn på samme alder normalt må antages at handle.
- 04** Almindelig, alderssvarende leg udløser ikke ansvar: at et barn løber rundt om et hjørne i en skolegård eller vil lege med en hund er efter nævnspraksis normal adfærd, selv når det fører til alvorlig personskade.
- 05** Billighedsreglen i EAL § 24 a, 2. pkt., er en social-humanitær sikkerhedsventil, hvor der navnlig lægges vægt på forholdet mellem skadevolderens og skadelidtes evne til at bære tabet og udsigten til at få skaden godtgjort hos andre – typisk en familieansvarsforsikring.

- 06** Ved groft uagtsom, forsikringsdækket skadeforvoldelse har Højesteret lempet en 14-årigs ansvar for en brandskade på 7,4 mio. kr. til 250.000 kr. med renter først fra skadevolderens fyldte 24. år, og tillagt det relative forhold mellem skadens størrelse og erstatningsbeløbet mindre vægt.
- 07** Ved forsætlig vold begået af en 12-årig mod en lærer lod Højesteret statens regreskrav bortfalde fuldstændigt efter § 24 a, 2. pkt., under henvisning til skadevolderens forhold og manglende betalingsevne.
- 08** Når barnets eget ansvar bortfalder, bortfalder forældremyndighedsindehaverens hæftelse efter hæftelseslovens § 1, stk. 1, som konsekvens – hæftelsen er accessorisk til barnets culpaansvar.
- 09** Passivitet er som udgangspunkt ikke ansvarspådragende: en person bliver ikke erstatningsansvarlig ved at undlade at forhindre en skade, som en anden forvolder, og overtrædelse af beredskabslovens handlepligt begrundet ikke i sig selv civilretligt ansvar.
- 10** Forældrenes hæftelse efter hæftelseslovens § 1 er objektiv, men forudsætter at barnet selv er ansvarligt efter culpapreglen, at barnet er hjemmeboende, og at der er tale om skader forvoldt af et barn under forældremyndighed.
- 11** Beløbsgrænsen på 7.500 kr. gælder pr. skadegørende handling og pr. barn – flere skader ved én handling giver kun ét beløb, mens flere handlinger under samme forløb kan udløse flere beløb.
- 12** Forældrenes selvstændige culpaansvar for svigtende tilsyn er ikke beløbsbegrænset, men bedømmes lempeligt, og der findes efter forarbejderne ikke praksis for at pålægge forældre ansvar for dårlig eller mangelfuld opdragelse generelt.
- 13** En familieansvarsforsikring dækker efter forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1, også forsætligt forvoldte skader, når skadevolderen var under 14 år på handlingstidspunktet – grænsen på 14 år følger forsikringsretten, ikke erstatningsretten.
- 14** Staten yder offererstatning, selv om skadevolderen er under 15 år, og indtræder efter offererstatningslovens § 17, stk. 1, i skadelidtes krav – regressporet er derfor den praktisk vigtigste kilde til domspraksis om børns erstatningsansvar.
- 15** Den generelle lempelsesregel i EAL § 24, stk. 1, anvendes tilsvarende over for unge skadevoldere over lavalderen, og Højesteret har i 2025 i to sager nedsat statens regreskrav for voldserstatning yderligere.

§ 1 Ingen erstatningsretlig lavalder – § 24 a, 1. pkt., og forholdet til den kriminelle lavalder

Udgangspunktet er skarpt og ubetinget. [Erstatningsansvarslovens § 24 a](#) lyder:

Barn under 15 år er erstatningspligtigt for skadegørende handlinger efter samme regler som personer over denne alder. Dog kan erstatningen nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt det findes billigt på grund af manglende

udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt, derunder navnlig forholdet mellem den skadegørendes og den skadelidendes evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre.

Bestemmelsen er ikke ny ret. Den blev indsat i erstatningsansvarsloven ved følgeloven til værgemålsloven fra 1995 med ikrafttræden den 1. januar 1997, og lov-historikken beskriver ændringen sådan, at "reglerne om børn under 15 års erstatningsansvar overføres fra myndighedsloven til erstatningsansvarsloven uden indholdsmæssig ændring, således at myndighedsloven fremover alene indeholder regler om forældre og børn". Ældre praksis om myndighedslovens tilsvarende regel er derfor fortsat relevant ved fortolkningen. De almindelige bemærkninger til følgeloven henviser i øvrigt generelt til Myndighedslovsudvalgets betænkning nr. 1247/1993 om værgemål.

Den erstatningsretlige og den strafferetlige lavalder følger ikke hinanden. Et barn under 15 år kan ikke straffes, men kan uden videre pålægges et fuldt erstatningsansvar. Det slås fast i forarbejderne til forældrehæftelsesloven, [L 96 \(2008-09\)](#), pkt. 2.2:

Det erstatningsretlige udgangspunkt er, at børn ifalder selvstændigt erstatningsansvar for deres skadegørende handlinger på samme grundlag som andre, jf. erstatningsansvarslovens § 24 a. Også ved skader forvoldt af børn skal det således vurderes, om barnet har handlet culpøst, og om de øvrige erstatningsbetingelser, herunder årsagssammenhæng og adækvans, er opfyldt.

Samme sted anføres, at der efter retspraksis findes en faktisk nedre grænse:

Af retspraksis fremgår det, at der er en nedre aldersgrænse for, hvornår børn pålægges ansvar. Grænsen ligger formentlig omkring 4-5 år.

At lavalderen er uden betydning for erstatningen, afspejles også i offererstatningsordningen.

[Rigsadvokatmeddelelsen om vejledning af forurettede mv.](#) fastslår, at der ydes erstatning fra staten, "selv om skadevolderen er under 15 år eller utilregnelig" – og staten indtræder derefter i kravet mod barnet efter [offererstatningslovens § 17, stk. 1](#). Det er netop dette regresspor, der frembringer hovedparten af den offentliggjorte domspraksis om børns erstatningsansvar.

Over for forældrene løber to selvstændige spor, som ikke må sammenblandes: den objektive, beløbsbegrænsede hæftelse efter [hæftelseslovens § 1, stk. 1](#), og det almindelige culpaansvar for svigtende tilsyn, der ikke er beløbsbegrænset. Den strafferetlige og socialretlige håndtering af mindreårige lovovertrædere ligger uden for denne oversigt og behandles i [ungdomskriminalitetsnaevn](#).

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 24a](#)

[Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1, stk. 1](#)

[Offererstatningsloven § 17, stk. 1](#)

Den aldersafpassede culpavurdering – barnet måles mod jævnaldrende, ikke mod en voksen

§ 2

Selv om ansvarsgrundlaget formelt er det samme som for voksne, er målestokken en anden. Forarbejderne til [L 96 \(2008-09\)](#) beskriver den gældende praksis således:

Når det drejer sig om et barn under 15 år, foretages der ved vurderingen af, om barnet har handlet culpøst, i praksis ikke en sammenligning med, hvad der for en voksen må anses for at være anerkendt handlemåde, men culpavurderingen foretages i forhold til, hvordan et barn på samme alder normalt må antages at handle.

Denne målestok er i praksis afgørende – i mange sager falder kravet allerede på culpatrinnet, så billighedsreglen i 2. pkt. slet ikke kommer i spil. Det ses tydeligst i Ankenævnet for Forsikrings praksis, hvor spørgsmålet om barnets ansvar afgøres som forudsætning for dækning under en familieansvarsforsikring.

I kendelse [104641](#) var et barn under 10 år kommet løbende rundt om et hjørne ved et cykelskur i en skolegård og stødt frontalt ind i et ældre barn, der pådrog sig en blowout-fraktur ved venstre øjenhule, blev opereret og fik anerkendt et varigt mén på 5 %. Ansvarsforsikringen afviste erstatningsansvar som hændeligt uheld, og nævnet nægtede retshjælpsdækning til en retssag med den begrundelse, at

At barn 2 løb rundt om en bygning i en skolegård må anses som en almindelig adfærd af et barn på den alder.

Nævnet tog dermed ikke stilling til den beviskonflikt om, hvorvidt det skadelidte barn gik eller løb, fordi spørgsmålet allerede faldt på den generelle vurdering af alderssvarende adfærd. Selskabet havde i sagen formuleret prøven skarpt: "Kun hvis det skadeforvoldende barn har opført sig anderledes og mere uforsigtigt end det typiske barn med tilsvarende alder, bliver barnet erstatningsansvarlig." Klagernes advokat påberåbte sig i sagen bl.a. **U.1991.274 H**, hvor to børn blev fundet erstatningsansvarlige for en væltet mindesten under spejderleg, samt nævnets kendelser 100047 og 102037 om bevismæssig tvivl.

Samme linje ses i kendelse [98946](#), hvor et 5-årigt barn under boldleg i en have trådte på en hunds bagpote, så akillessenen blev revet over, og dyrlægeregningerne løb op i 50.000-60.000 kr. Nævnet fandt intet ansvarsgrundlag:

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at barnet udviste en normal og naturlig handling ved at ville lege med hunden i haven.

Afgørelsen illustrerer også, at aldersgrænsen ikke er en fritagelsesgrund i sig selv: nævnet bemærkede, at forsikringens udvidede dækning for skader forvoldt af børn under 5 år (hvor ansvaret alene falder bort på grund af alderen) ikke kunne anvendes, fordi handlingen slet ikke var erstatningspådragende – uanset alderen. I den ældre kendelse [79640](#) afviste nævnet tilsvarende dækning for en ansvarsskade forvoldt af en 6-årig datter på en hest.

Mønstret er, at almindelig leg, løb og ubehjælpssomhed hos små børn ikke er culpøst, selv når skaden bliver alvorlig. Skadens størrelse indgår ikke i culpavurderingen – det er handlingens farlighed set fra et jævndrende barns synsvinkel, der er afgørende. Den generelle culpælære uden for denne aldersdimension behandles i [culpaansvar-uden-for-kontrakt](#).

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 24a](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Forsikring · Afslag på retshjælpsdækning: Barns løben rundt om hjørne i skolegård anset som almindelig adfærd – ikke erstatningspådragende (Ankenævnet for Forsikring sag 104641) 08.04.2026

Ankenævnet for Forsikring · Barns erstatningsansvar for skade på hund under leg i haven 29.03.2023

Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for ansvarsskade forvoldt af 6-årig datter på en hest 14.11.2011

Billighedslempelsen i § 24 a, 2. pkt. – kriterierne og deres indbyrdes vægt

Er culpa først statueret, forskydes tyngdepunktet til 2. pkt. Bestemmelsen opregner fire vurderingsfaktorer: manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed, omstændighederne i øvrigt og – fremhævet som de navnlig relevante – forholdet mellem skadevolderens og skadelidtes evne til at bære tabet samt udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre.

Den ledende afgørelse om nedsættelse er Højesterets dom i [Sag 99/2018](#). En dengang 14-årig, A, tændte ild i papir i en affaldscontainer, der stod op ad en skolebygning, og sikrede røgudvikling ved at holde låget på klem med pinde. Ilden bredte sig til facaden og tagkonstruktionen, og Gjensidige Forsikring udbetalte ca. 7,4 mio. kr. til skolen og rejste regreskrav mod A og mod en jævnaldrende kammerat, B, der havde overværet forløbet.

Højesteret fandt, at handlingen selv for en 14-årig indebar en indlysende fare for brandspredning, og at skaden derfor var forvoldt ved grov uagtsomhed. B blev derimod frifundet, idet Højesteret fastslog det almindelige udgangspunkt om passivitet:

Højesteret finder, at en person som udgangspunkt ikke bliver erstatningsansvarlig ved at undlade at foretage en handling, som kunne have forhindret eller begrænset en skade, som er forvoldt af en anden.

Ved lempelsen efter § 24 a beskrev flertallet reglen som en social-humanitær sikkerhedsventil og lagde vægt på, at skaden var forsikringsdækket, at A ikke havde handlet forsætligt, og at gælden realistisk skulle kunne afvikles inden for en overskuelig årrække med en normal indtægt efter uddannelse:

Efter en samlet vurdering finder vi herefter, at erstatningen (regreskravet) passende kan nedsættes til 250.000 kr. med forrentning fra den 15. maj 2022. Vi har ved den samlede vurdering i den foreliggende sag, hvor skadevolder som nævnt ikke har forvoldt de betydelige skader på skolen forsætligt, og hvor disse skader er dækket af en forsikring, tillagt det relative forhold mellem skadens størrelse og erstatningsbeløbet mindre vægt.

Fire dommere ville nedsætte til 500.000 kr. med rente fra skadevolderens fyldte 24. år og lagde større vægt på handlingens farlighed og skadens omfang end på den fremtidige betalingsevne. Instansforløbet illustrerer spændet i vurderingen:

Instans	Erstatning for A	Udfald for B
Retten i Glostrup	500.000 kr.	Frifundet
Østre Landsret	1.000.000 kr.	Frifundet
Højesteret	250.000 kr. (rente fra 15. maj 2022)	Frifundet

To forhold har generel betydning. For det første anvendes forrentningen som et selvstændigt lempelsesinstrument: renten løb først fra det tidspunkt, hvor skadevolderen fyldte 24 år. For det andet fastslår dommen, at overtrædelse af handlepligten i [beredskabslovens § 39](#) ikke i sig selv begrunder civilretligt erstatningsansvar for den, der blot var til stede.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 19, stk. 2](#)[Erstatningsansvarsloven § 24a](#)[Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Lempelse af erstatningsansvar for 14-årig ved brandstiftelse og spørgsmålet om passivitet som ansvarsgrundlag 09.09.2019

Fuldt bortfald ved forsætlig vold fra et yngre barn –

§ 4 BS-1971/2023-HJR

Hvor Sag 99/2018 angik nedsættelse, angår Højesterets dom af 2. november 2023 i [BS-1971/2023-HJR](#) det fulde bortfald. Sagen udsprang af et overfald begået af en 12-årig elev i en specialklasse mod en skolelærer. Erstatningsnævnet havde udbetalt erstatning til læreren, og staten søgte derefter regres mod barnet efter [offererstatningslovens § 17](#) samt mod moderen som forældremyndighedsindehaver efter [hæftelseslovens § 1, stk. 1](#).

Højesteret lod statens regreskrav mod den 12-årige bortfalde på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne, jf. [erstatningsansvarslovens § 24 a](#) sammenholdt med [§ 24, stk. 1](#). Dommen viser, at forsæt ikke i sig selv afskærer lempelse efter 2. pkt.: hvor Sag 99/2018 udtrykkeligt tillagde det vægt, at skaden ikke var forvoldt forsætligt, kan barnets lave alder, dets manglende udvikling og fuldstændige mangel på betalingsevne føre til bortfald, selv når handlingen er forsætlig vold.

Sagens principielle karakter fremgår af, at Procesbevillingsnævnet den 20. december 2022 meddelte 3.-instansbevilling under j.nr. [22/09688](#) netop med henblik på fortolkningen af erstatningsansvarslovens § 24 a – og med udtrykkelig inddragelse af både offererstatningslovens § 17, stk. 1, og hæftelseslovens § 1.

Det centrale afsmitningspunkt er accessorieteten: forældrehæftelsen forudsætter, at barnet selv er erstatningsansvarligt efter culpereglen. Når barnets ansvar bortfalder efter § 24 a, 2. pkt., mister hæftelseskravet mod forældremyndighedsindehaveren sit grundlag og bortfalder som konsekvens. Det er en væsentlig begrænsning af den kriminalpræventive virkning, som forældrehæftelsen skulle have – netop i den gruppe af meget belastede sager, hvor loven blev tænkt.

Dommen har praktisk betydning ud over regressporet. Vold mod ansatte i skoler, dagtilbud og bosteder dækkes i vidt omfang af den lovpligtige voldsskadeforsikring, og [Vejledning om voldsskadeforsikring](#) understreger, at "lov om erstatningsansvars udmålingsregler og den almindelige erstatningsrets regler om f.eks. lempelse af erstatningsansvaret som følge af egen skyld mv. samt objektive ansvarsfrihedsgrunde såsom nødværge mv. finder anvendelse for erstatning efter voldsskadeforsikringen", og at forsikringen dækker, uanset om skadevolderen må anses for utilregnelig. Selve udmålingen af de enkelte personskadeposter behandles i [svie-og-smerte](#), [varigt-men-mengradserstatning](#), [tabt-arbejdsfortjeneste](#) og [erhvervsevnetab](#).

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 24a](#)
[Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1](#)

[Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1, stk. 1](#)

[Offererstatningsloven § 17, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Statens regreskrav mod 12-årig efter vold mod lærer bortfaldt på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne 02.11.2023

Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling: Fuldt bortfald af 12-årig elev i specialklassens erstatningsansvar for overfald på skolelærer – fortolkning af erstatningsansvarslovens § 24 a 20.12.2022

Grænsefladen opad: den generelle lempelsesregel i § 24 over for unge skadevoldere

§ 5

Fyllder skadevolderen 15 år, ophører § 24 a, men lempelsesbehovet gør det ikke. Så anvendes den generelle regel i [erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1](#), hvorefter erstatningsansvar kan nedsættes eller bortfalde, "når ansvaret vil virke urimeligt tyngende for den erstatningsansvarlige, eller når ganske særlige omstændigheder i øvrigt gør det rimeligt", under hensyn til bl.a. skadens størrelse, ansvarets beskaffenhed, skadevolderens forhold, skadelidtes interesse og foreliggende forsikringer.

Højesteret har i 2025 afsagt to domme, der begge nedsætter statens regreskrav for voldserstatning over for unge skadevoldere:

Afgørelse	Dato	Tema
BS-15705/2025-HJR	28. oktober 2025	Nedsættelse af statens regreskrav efter EAL § 24, stk. 1, i sag om vold, ulovlig tvang og vidnetrusler
BS-21903/2025-HJR	5. december 2025	Yderligere lempelse efter et voldeligt skub med omfattende følger

Begge sager er ført til Højesteret på 3.-instansbevilling – jf. Procesbevillingsnævnets afgørelser [24/27813](#) af 5. marts 2025 og [25/05339](#) af 31. marts 2025 – hvilket i sig selv markerer, at niveauet for lempelse af statens regreskrav mod unge skadevoldere har været retligt uafklaret.

Underinstanserne har længe anvendt § 24 i samme spor. I [BS-8531/2019-HER](#) behandlede Retten i Herning et regreskrav efter en voldsepisode med spørgsmål om solidarisk ansvar, årsagssammenhæng og lempelse efter § 24, og i den ældre dom [BS-82/2004-SON](#) blev skadevolderen helt frifundet for regreskravet under anvendelse af den dagældende § 24.

Omvendt viser [SS-5157/2024-FRB](#), at unge lige over lavalderen fuldt ud kan pålægges betydelige erstatningsbyrder under adhæsiionsprocessen: en 15-årig blev dømt for medvirken til grov vold med døden til følge og skulle betale 124.204,25 kr., hvoraf 49.204,25 kr. udgjorde begravelsesudgifter og 75.000 kr. godtgørelse efter [erstatningsansvarslovens § 26 a](#) – nedsat fra det påståede beløb med den begrundelse, at han alene var fundet skyldig i medvirken. Godtgørelsesniveauet efter § 26 behandles nærmere i [tortgodtgoerelse](#).

Endelig indeholder [§ 24, stk. 2](#) en tilsvarende adgang til helt eller delvis at se bort fra skadelidtes medvirken. Bestemmelsen har selvstændig betydning, når det er barnet, der er skadelidt, og hvis egen risikoadfærd ellers ville føre til nedsættelse af erstatningen.

LOV	Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1, 2	Offererstatningsloven § 17, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Yderligere lempelse af statens regreskrav efter et voldeligt skub med omfattende følger (Erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1) Højesteret · Nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24 Byretten · 15-årig idømt 3 års fængsel for medvirken til grov vold med døden til følge efter knivdrab i Brønshøj Byretten · Regreskrav efter Vold og Erstatningsansvarslovens Lempelsesregel Byretten · Frifindelse i sag om regreskrav efter vold mod [f] Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet meddelte 3.-instansbevilling om nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24 Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om lempelse af regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24	05.12.2025 28.10.2025 13.11.2024 23.10.2019 06.10.2004 31.03.2025 05.03.2025

§ 6 Forældrehæftelsen: objektiv, accessorisk og begrænset til 7.500 kr. pr. skadegørende handling

Hæftelseslovens § 1 lyder:

Stk. 1. Den, der har forældremyndighed over et hjemmeboende barn, hæfter umiddelbart over for skadelidte for skader, som barnet er erstatningsansvarlig for efter den almindelige erstatningsregel, med indtil 7.500 kr. for hver skadegørende handling eller undladelse.

Stk. 2. Er der fælles forældremyndighed, hæfter de, der har forældremyndigheden, solidarisk for det i stk. 1 nævnte beløb.

Reglen blev indført ved [LOV nr 363 af 13/05/2009](#) med ikrafttræden 1. juli 2009 og gælder kun for skader forvoldt efter dette tidspunkt. Beløbsgrænsen er ikke indeksreguleret og har derfor stået uændret på 7.500 kr. siden 2009.

Formålet var kriminalpræventivt, ikke reparativt. Af [L 96 \(2008-09\)](#) fremgår:

Regeringen ønsker at øge forældres tilskyndelse til aktivt at påtage sig et ansvar for, at deres børn ikke begår lovovertrædelser og forvolder skade.

Lovforslaget bygger på Ungdomskommissionens deludtalelse fra september 2008, der er optrykt som bilag til [Betænkning nr. 1508/2009 om indsatsen mod ungdomskriminalitet](#). Kommissionen forkastede udtrykkeligt både et objektivt strafansvar, et ubegrænset objektivt erstatningsansvar, et skærpet culpaansvar med omvendt bevisbyrde og et fuldt hæftelsesansvar, jf. [betænkningens s. 583](#) og [s. 600](#), hvor det beløbsbegrænsede hæftelsesansvar beskrives som "en slags 'selvrisiko-regel'". Et mindretal på syv medlemmer advarede mod ordningen som potentielt kriminalitetsfremmende i de mest belastede familier, jf. [s. 617](#). Justitsministeriet forhøjede beløbet fra kommissionsflertallets forslag på 5.000 kr. til 7.500 kr.

De specielle bemærkninger til § 1 afgrænser hæftelsen præcist:

- **Objektiv, men accessorisk.** "Forældremyndighedsindehavernes ansvar er objektivt i den forstand, at det udløses, uanset om vedkommende selv kan bebrejdes, at den pågældende skade er sket." Til gengæld gælder hæftelsen "kun, hvis et ansvar kunne gøres gældende mod det skadevoldende barn, men det er ikke en betingelse, at barnets ansvar er fastslået ved dom eller forlig".
- **Kun culpaansvar.** Bestemmelsen "omfatter ikke tilfælde, hvor barnet er erstatningsansvarligt på andet grundlag end culpareglen, f.eks. lovregler om objektivt ansvar i særlige situationer".
- **Hjemmeboende.** Barnet anses for hjemmeboende, når det har folkeregisteradresse hos en eller begge forældremyndighedsindehavere, "medmindre barnet er anbragt uden for hjemmet (eksempelvis hos plejeforældre, der ikke har overtaget forældremyndigheden, eller på døgninstitution) eller klart er flyttet hjemmefra". Hæftelsen gælder derimod uanset hvor og hvornår skaden sker – også under skolelejrter eller ophold hos den anden forælder.
- **Ingen nedre aldersgrænse, øvre grænse ved myndighed.** Hæftelsen gælder børn under 18 år, der ikke har indgået ægteskab; "der gælder ikke nogen mindste aldersgrænse i forhold til barnet, men i praksis vil børn under 4-5 år formentlig ikke kunne blive erstatningsansvarlige".

Afgrænsningen af "én skadegørende handling" illustreres direkte i forarbejderne:

Hvis en mindreårig f.eks. i forbindelse med gadeuroligheder både forvolder personskade med et stenkast og forvolder tingsskade ved at sætte ild til en bil, vil der være tale om to skadegørende handlinger, således at forældremyndighedens indehaver hæfter med indtil 7.500 kr. for hver skade. Hvis én bil i en række af biler antændes, og ilden breder sig og forårsager skade på de øvrige biler, vil der derimod være tale om én skadegørende handling, således at forældrenes hæftelse er begrænset til 7.500 kr. i alt.

Ved overtrædelse af straffebestemmelser kan der "normalt tages udgangspunkt i, om der er foretaget et eller flere strafbare forhold". Hæftelsen gælder desuden pr. barn: "Er en skade forvoldt af to søskende i forening, hæfter forældrene således for i alt 15.000 kr."

Endelig kan selve hæftelsen lempes. Forarbejderne henviser udtrykkeligt til, at hæftelsesansvaret "vil kunne nedsættes eller helt bortfalde efter den almindelige lempelsesregel i erstatningsansvarslovens § 24". Dertil kommer den accessoriske begrænsning, som [BS-1971/2023-HJR](#) demonstrerer: bortfalder barnets ansvar efter § 24 a, 2. pkt., falder hæftelsen med.

Bemærk endelig, at kravet mod forældrene ikke kan behandles under adhæsionsprocessen sammen med straffesagen mod barnet – de dagældende regler giver efter forarbejderne "ikke mulighed for, at der under straffesagen også kan tages stilling til ofrets krav mod andre end gerningsmanden". Skadelidte må derfor selv forfølge kravet civilt, typisk under småsagsprocessen.

LOV

Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1

Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1, stk. 1, 2

PRAKSIS **Højesteret** · Statens regreskrav mod 12-årig efter vold mod lærer bortfaldt på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne 02.11.2023

§ 7 Forældrenes selvstændige culpaansvar for svigtende tilsyn – uden beløbsloft, men med lempelig bedømmelse

Hæftelsesloven berører ikke det almindelige deliktansvar. Af forarbejderne til [L 96 \(2008-09\)](#) fremgår udtrykkeligt, at bestemmelsen ikke berører "forældremyndighedsindehaverens eventuelle erstatningsansvar efter culpaeglen eller i medfør af anden lovgivning", og at forælderen "f.eks. fortsat vil kunne være erstatningsansvarlig for det fulde skadesbeløb, hvis vedkommende har tilsidesat en pligt til at føre et rimeligt tilsyn med barnet, og denne tilsidesættelse har været årsag eller medvirkende årsag til, at barnet forvoldte den pågældende skade".

Dette spor er altså ikke beløbsbegrænset – men det er til gengæld snævert. Forarbejderne beskriver gældende ret sådan:

Efter gældende ret hæfter forældre ikke for deres børns skadegørende handlinger. Forældre kan derimod ifalde et selvstændigt erstatningsansvar for skader forvoldt af deres børn, hvis forældrenes adfærd i sig selv er ansvarspådragende i forhold til barnets skadegørende handling. Da der er tale om et selvstændigt ansvar for forældrene, er ansvaret ikke betinget af, at der (også) er grundlag for at pålægge det skadevoldende barn ansvar, men ansvaret forudsætter, at forældrene har handlet culpøst.

Tilsynspligten påhviler ikke kun forældre, men også skoler, daginstitutioner, bedsteforældre og andre, der har barnet i deres varetægt. To praktisk vigtige begrænsninger fremhæves:

Tilsynspligtens udstrækning varierer bl.a. efter barnets alder. I praksis er der sjældent grundlag for at gøre erstatningsansvar gældende over for forældrene, hvis barnet er mere end 10-11 år, og generelt er der tale om en lempelig culpavurdering af forældrenes adfærd.

og

Efter retspraksis er forældrenes erstatningsansvar knyttet til, om de i den konkrete situation har ført et rimeligt tilsyn med barnet. Der foreligger derimod ikke retspraksis, hvorefter forældre anses for erstatningsansvarlige under henvisning til dårlig eller mangelfuld opdragelse generelt.

Det er netop denne kombination – et fuldt, men praktisk sjældent realiseret tilsynsansvar – der begrundede hæftelsesreglen. Ungdomskommissionen fremhævede i [Betænkning nr. 1508/2009, s. 595](#), at et præsumptionsansvar heller ikke kunne anbefales, og på [s. 588](#), at et skærpet forældreansvar rummede risiko for øget kontrol og overvågning af børn samt for, at forældre og børn ville få en fælles interesse i, at forholdene ikke blev opdaget.

I praksis vil et tilsynsansvar typisk aktualiseres, hvor forældre har givet et mindre barn adgang til et farligt redskab (fyrværkeri, våben, tændstikker) uden instruktion, eller hvor de har forholdt sig passive over for et kendt og konkret risikomønster. Den nærmere culpabedømmelse af forældrenes egen adfærd som almindeligt deliktansvar behandles i [culpaansvar-uden-for-kontrakt](#).

LOV

[Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1, stk. 1](#)

§ 8 Samspillet med familie- og ansvarsforsikring – 14-årsgrænsen i forsikringsaftaleloven

Forsikringsforholdene er i praksis afgørende – både for om kravet overhovedet gennemføres, og for lempelsen efter § 24 a, 2. pkt., hvor "udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre" er et udtrykkeligt kriterium.

Udgangspunktet er, at skadelidtes egen tings- eller driftstabsforsikring udelukker erstatningsansvar, jf. [erstatningsansvarslovens § 19, stk. 1](#) – dog ikke, hvis skaden er forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed, jf. [§ 19, stk. 2, nr. 1](#). Offentlige selvforsikrere er efter [§ 20](#) stillet, som om forsikring var tegnet. Har skadelidtes selskab udbetalt, indtræder det i kravet efter [§ 22, stk. 1](#) – men ved person-, ulykkes- og livsforsikring har selskabet efter [§ 22, stk. 2](#) intet krav mod den ansvarlige. Den indbyrdes fordeling mellem barnet og de hæftende forældre sker efter [§ 25](#) og [stk. 2](#).

Afgørende for børnesagerne er dog forsikringsaftaleloven. Efter [§ 18, stk. 1](#) mister den sikrede sit krav mod selskabet ved forsætlig fremkaldelse af forsikringsbegivenheden – men [§ 19, stk. 1](#) fastslår, at § 18 "ikke finder anvendelse, når den sikrede var under 14 år". Forarbejderne til L 96 udmønter konsekvensen:

Bestemmelsen indebærer, at en familieansvarsforsikring også dækker skader, som er forvoldt forsætligt, hvis skadevolderen er under 14 år på handlingstidspunktet. Dette gælder uanset karakteren af den ansvarspådragende

handling og således også ved eksempelvis hærværk, som barnet ville ifalde et strafansvar for, hvis vedkommende havde været over den kriminelle lavalder.

Begrundelsen er ifølge forarbejderne, at "det med mindre børns ansvar kan være vanskeligt at skelne mellem skade, der forvoldes med vilje, og skade, der skyldes tankeløshed". Resultatet er en skarp forsikringsretlig tærskel ved 14 år, som ikke må forveksles med hverken den erstatningsretlige (ingen) eller den strafferetlige (15 år) aldersgrænse. Netop dette samspil var temaet i Ankenævnet for Forsikrings kendelse [98128](#) om en forsætlig skade forvoldt af en 14-årig, hvor nævnet tog stilling til ansvarsforsikringens dækning efter [forsikringsaftalelovens § 18](#) og [§ 19, stk. 2](#) sammenholdt med statens regres efter [offererstatningslovens § 17](#).

En almindelig familieforsikring omfatter efter forarbejderne forsikringstageren samt hjemmeboende børn og udeboende børn under 21 år, der ikke lever i fast parforhold eller selv har børn boende. Mange policer indeholder desuden udvidede dækninger, som kan træde i stedet for et manglende retligt ansvar – fx dækning af skader forvoldt af børn under 5 år, hvor ansvarsfriheden alene skyldes alderen, eller gæstebudsdækning. Kendelse [98946](#) viser dog, at disse udvidelser ikke hjælper, når handlingen slet ikke ville være ansvarspådragende for nogen aldersgruppe.

Endelig bemærkes, at hæftelsen efter hæftelsesloven kan være forsikringsdækket. Ungdomskommissionen overvejede et forbud mod at forsikre sig mod forældrehæftelsen, men anbefalede det ikke, jf. lovforslagets pkt. 4.1.5, bl.a. fordi det i praksis ikke ville kunne hindre tegning hos udenlandske selskaber.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 19, stk. 1](#)[Erstatningsansvarsloven § 22, stk. 1](#)[Erstatningsansvarsloven § 25, stk. 1](#)[Forsikringsaftaleloven § 18, stk. 1](#)[Forsikringsaftaleloven § 19, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Forsikring · Barns erstatningsansvar for skade på hund under leg i haven

29.03.2023

Ankenævnet for Forsikring · Afgørelse om forsætlig skade forvoldt af 14-årig: If Skadeforsikring

16.11.2022

§ 9 Regressporet: Erstatningsnævnet, statens indtræden efter offererstatningslovens § 17 og den forvaltningsretlige ramme

Fordi børn sjældent har midler, og fordi skadelidte typisk får dækket sit tab hos staten eller et forsikringsselskab, opstår spørgsmålet om barnets ansvar i praksis oftest først som et regreskrav. [Offererstatningslovens § 17, stk. 1](#) bestemmer:

Staten indtræder, i det omfang der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolderen.

[Rigsadvokatmeddelelsen om vejledning af forurettede mv.](#) præciserer, at erstatning ydes, "selv om skadevolderen er ukendt eller ikke kan findes", og at den ydes, "selv om skadevolderen er under 15 år eller utilregnelig" – også ved den begrænsede tingsskadedækning. Politiet har pligt til at vejlede forurettede om ordningen, og krav op til 3.500 kr. behandles efter lempeligere regler. Behandlingen af selve straffesagen mod den unge – herunder henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet – følger [Rigsadvokatmeddelelsen om behandlingen af sager mod unge lovovertrædere](#).

At statens indtræden er afledt og ikke selvstændig har betydning for skadevolderens retsstilling. I [BS-41492/2019-HJR](#) tog Højesteret stilling til prøvelsesretten i regressager efter offererstatningsloven og til årsagssammenhæng ved flere skadesbegivenheder. Skadevolderen – og dermed også et barn og dets forældre –

er ikke bundet af Erstatningsnævnets vurdering, men kan under regressagen få prøvet både ansvarsgrundlaget, kausaliteten og udmålingen. Både [BS-1971/2023-HJR](#) og de to 2025-domme [BS-15705/2025-HJR](#) og [BS-21903/2025-HJR](#) er netop udslag heraf.

Et paralleltema kendes fra kommunernes regres for sygedagpenge. [Vejledning om regres for sygedagpenge](#) understreger, at regres er fakultativt, men at lighedsgrundsætningen forudsætter, at ensartede sager behandles ens, og at der kan tages hensyn til, "om kravet står i rimeligt forhold til de udgifter, der er forbundet med at gøre kravet gældende". Det samme proportionalitetshensyn er relevant, når staten overvejer regres mod et barn uden betalingsevne.

Den forvaltningsretlige side af Erstatningsnævnets sagsbehandling er behandlet af Folketingets Ombudsmand. I [FOB 2021-29](#) udtalte ombudsmanden, at nævnet bevarer ansvaret for sagsbehandlingstiden, også når det har anmodet en anden myndighed om en udtalelse, og at nævnet om nødvendigt skal fastsætte en ny svarfrist over for borgeren og gøre opmærksom på, at det er nævnets ansvar, at sagen behandles inden for rimelig tid. I den ældre sag [om afslag på voldsoffererstatning og myndighedens manglende oplysning af sagen](#) kritiserede ombudsmanden nævnets sagsoplysning og vejledning, hvorefter nævnet genoptog sagen og tilkendte erstatning. Statens subsidiære erstatning til ofret som sådan behandles i [voldsoffer-erstatning](#).

LOV	Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1	Offererstatningsloven § 17, stk. 1, 2
PRAKSIS	Højesteret · Yderligere lempelse af statens regreskrav efter et voldeligt skub med omfattende følger (Erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1) 05.12.2025 Højesteret · Nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24 28.10.2025 Højesteret · Statens regreskrav mod 12-årig efter vold mod lærer bortfaldt på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne 02.11.2023 Højesteret · Højesterets dom om prøvelsesret i regressager efter offererstatningsloven og årsagssammenhæng ved flere skadesbegivenheder 14.05.2020	

Sammenfatning: prøvelsen i fire trin og de faktorer der reelt afgør udfaldet

§ 10

Praksis kan sammenfattes i en fast prøvelsesrækkefølge:

- Har barnet handlet culpøst målt mod jævnaldrende?** Er svaret nej – som ved almindelig leg i skolegården i [104641](#) eller ved et 5-årigt barns leg med en hund i [98946](#) – falder både barnets ansvar og forældrenes hæftelse bort, og skadens alvor ændrer intet.
- Er de øvrige erstatningsbetingelser opfyldt?** Årsagssammenhæng, adækvans og økonomisk tab bedømmes som for voksne. Alvorlige psykiske følger hos en voksen skadelidt kan være en adækvat følge af et barns voldshandling.
- Skal ansvaret lempes efter § 24 a, 2. pkt.?** Her ligger tyngdepunktet. Vægtige faktorer er barnets alder og udvikling, skyldgraden, om skaden er forsikringsdækket, og navnlig skadevolderens realistiske betalingsevne. Ved groft uagtksom, forsikringsdækket skadeforvoldelse blev et krav på ca. 7,4 mio. kr. i [Sag 99/2018](#) nedsat til 250.000 kr. med udskudt forrentning; ved forsætlig vold fra en 12-årig uden betalingsevne bortfaldt kravet helt i [BS-1971/2023-HJR](#).
- Hvad kan kræves af forældrene?** Op til 7.500 kr. pr. skadegørende handling pr. barn efter [hæftelseslovens § 1](#) – solidarisk ved fælles forældremyndighed, accessorisk til barnets culpaansvar og selv lempeligt efter §

24. Derudover kun et eventuelt selvstændigt tilsynsansvar, som efter forarbejderne sjældent statueres over for børn på mere end 10-11 år.

Tre gennemgående træk fortjener at fremhæves. For det **første** er der en asymmetri mellem lovgivers præventive ambition og retspraksis' resultat: forældrehæftelsen blev indført for at ansvarliggøre forældre, men falder bort netop i de tunge sager, hvor barnets eget ansvar lempes helt væk. For det **andet** anvendes forrentningstidspunktet som et selvstændigt lempelsesinstrument, så gælden først begynder at vokse, når skadevolderen har en realistisk indtægt. For det **tredje** er 14-årsgrænsen i [forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1](#) ofte mere afgørende for det praktiske udfald end selve erstatningsreglerne, fordi den bestemmer, om en familieansvarsforsikring dækker en forsætlig skade – og dermed om der overhovedet er "udsigt til, at skaden kan fås godtgjort hos andre" i § 24 a's forstand.

Retsstillingen er stabil på lovniveau: der er ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer til hverken erstatningsansvarsloven eller hæftelsesloven, og beløbsgrænsen på 7.500 kr. er hverken indeksreguleret eller ændret siden 2009. Til gengæld er udmålingsniveauet for lempelse i bevægelse: Højesteret har inden for ca. to år truffet tre principielle afgørelser om lempelse af statens regreskrav mod unge og mindreårige skadevoldere, alle efter 3.-instansbevilling fra Procesbevillingsnævnet.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 24a](#)[Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1](#)[Forsikringsaftaleloven § 19, stk. 1](#)[Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Yderligere lempelse af statens regreskrav efter et voldeligt skub med omfattende følger (Erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1)	05.12.2025
	Højesteret · Nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24	28.10.2025
	Højesteret · Statens regreskrav mod 12-årig efter vold mod lærer bortfaldt på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne	02.11.2023
	Højesteret · Lempe af erstatningsansvar for 14-årig ved brandstiftelse og spørgsmålet om passivitet som ansvarsgrundlag	09.09.2019
	Ankenævnet for Forsikring · Afslag på retshjælpsdækning: Barns løben rundt om hjørne i skolegård anset som almindelig adfærd – ikke erstatningspådragende (Ankenævnet for Forsikring sag 104641)	08.04.2026
	Ankenævnet for Forsikring · Barns erstatningsansvar for skade på hund under leg i haven	29.03.2023

REFERENCE **Lovgrundlag**

5 paragraffer

Erstatningsansvarsloven § 24a	Erstatningsansvarsloven § 24 stk. 1, 2
Forsikringsaftaleloven § 19 stk. 1	Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb § 1 stk. 1
Offererstatningsloven § 17 stk. 1	

MATERIALE **Citerede afgørelser**

16 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

5

05.12.2025	Yderligere lempelse af statens regreskrav efter et voldeligt skub med omfattende følger (Erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1)	21903-2025
28.10.2025	Nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24	15705-2025
02.11.2023	Statens regreskrav mod 12-årig efter vold mod lærer bortfaldt på grund af skadevolderens forhold og manglende betalingsevne	bs-1971-2023-hjr
14.05.2020	Højesterets dom om prøvelsesret i regressager efter offererstatningsloven og årsagssammenhæng ved flere skadesbegivenheder	bs-41492-2019-hjr
09.09.2019	Lempelse af erstatningsansvar for 14-årig ved brandstiftelse og spørgsmålet om passivitet som ansvarsgrundlag	99-2018-- og-160-2018

BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS

3

13.11.2024	15-årig idømt 3 års fængsel for medvirken til grov vold med døden til følge efter knivdrab i Brønshøj	9784-11436
23.10.2019	Regreskrav efter Vold og Erstatningsansvarslovens Lempelsesregel	9406-10932
06.10.2004	Frifindelse i sag om regreskrav efter vold mod [f]	4971-5990

ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

08.04.2026	Afslag på retshjælpsdækning: Barns løben rundt om hjørne i skolegård anset som almindelig adfærd – ikke erstatningspådragende (Ankenævnet for Forsikring sag 104641)	104641
29.03.2023	Barns erstatningsansvar for skade på hund under leg i haven	98946
16.11.2022	Afgørelse om forsætlig skade forvoldt af 14-årig: If Skadeforsikring	98128
14.11.2011	Afvisning af dækning for ansvarsskade forvoldt af 6-årig datter på en hest	79640

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

3

31.03.2025	Procesbevillingsnævnet meddelte 3.-instansbevilling om nedsættelse af statens regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24	25/05339
05.03.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om lempelse af regreskrav for voldserstatning efter erstatningsansvarslovens § 24	24/27813
20.12.2022	3.-instansbevilling: Fuldt bortfald af 12-årig elev i specialklasses erstatningsansvar for overfald på skolelærer – fortolkning af erstatningsansvarslovens § 24 a	22/09688

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

13.12.2024	Fastholdelse af kontrolafgift for handicapbus parkeret i zone med standsningsforbud	park-5990
------------	---	-----------

FORARBEJDE **Betænkninger**

1 reference

Betænkning nr. 1508 om indsatsen mod ungdomskriminalitet

nr. 1508 · 2009 · Justitsministeriet
